

Postbus 85980, 2508 CR Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Rechtsbescherming
T.a.v. de heer drs. S. Dekker
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Ons kenmerk CA/eds/20190222
Datum 22-2-2019
Onderwerp Conceptwetsvoorstel
"transparantie
maatschappelijke
organisaties"

Geachte minister Dekker,

Graag maken wij gebruik van de gelegenheid te reageren op het conceptwetsvoorstel 'transparantie maatschappelijke organisaties' dat vlak voor kerst in consultatie is gegaan. Wij maken ons ernstige zorgen over de gevolgen als dit conceptwetsvoorstel wet wordt. Het voorstel regelt dat een donateur die jaarlijks 15.000 euro of meer doneert aan onze organisatie, met naam en toenaam vermeld moet worden op onze website.

Wij vrezen dat dit donateurs afschrikt om nog grote bedragen te geven. Het voorstel is schadelijk voor hun privacy, hun veiligheid en de geefbereidheid in Nederland. Het recht om in stilte te geven wordt hiermee ernstig aangetast. Wij vinden het onbegrijpelijk dat een overheid die grote waarde toekent aan het werk van goede doelen, dergelijke drempels opwerpt. Wij vinden dit onacceptabel en verzoeken u geheel van af te zien van dit conceptwetsvoorstel, om de volgende redenen:

Het voorstel is schadelijk voor privacy, veiligheid en geefbereidheid van onze donateurs

- Geven is een privé-aangelegenheid die anderen niet aangaat. Dit is een principiële kwestie en ook een culturele. In de Nederlandse geefcultuur, anders dan in bijvoorbeeld de Angel-Saksische, is voor donateurs belangrijk dat andere mensen niet zien aan wie zij hoeveel doneren. De privacy van onze donateurs moet gerespecteerd worden als zij geen prijs stellen op naamsvermelding. Het publiceren van naam en woonplaats is bovendien in strijd met de vorig jaar ingevoerde AVG.
- Als onze donateurs met een gift boven de 15.000 euro publiekelijk bekend worden gemaakt, lopen zij het risico ongewenst benaderd te worden (variërend van bedelverzoeken tot diefstal, of ernstiger, zij worden geconfronteerd met vormen van bedreiging).
- Ontvangsten uit nalatenschappen gaan ook onder deze wet vallen. Publiekelijk bekendmaken van deze nalatenschappen tast ook de privacy van families aan.
- Dit voorstel schrikt donateurs af om in de toekomst grote bedragen te geven of na te laten en doet afbreuk aan de geefbereidheid van onze bestaande en toekomstige donateurs.

Ter illustratie hiervan een voorbeeld. De Dierenbescherming heeft in haar achterban een vermogende mevrouw die ons werk ondersteunt met grote

bedragen. Zij is van plan bij overlijden een aanzienlijk deel van haar vermogen aan de Dierenbescherming na te laten. Een familielid van deze mevrouw is in de veronderstelling dat hij haar enige erfgenaam zal zijn en probeert er daarom op toe te zien dat mevrouw zo min mogelijk van haar vermogen weggeeft. Mevrouw wil dit familielid hier nu niet mee confronteren. Wanneer haar giften verplicht vermeld worden en dus ook voor dit familielid zichtbaar worden, zal dat er bij haar toe leiden dat zij minder zal doneren om vermelding te voorkomen.

- 1. Het is onduidelijk welk probleem wordt opgelost en wat de omvang van dit probleem is.**
 - Natuurlijk willen wij ook dat rechtsstaat ondermijnend gedrag wordt tegengaan. 'Onwenselijke gedragingen' en 'onwenselijke beïnvloeding' wordt echter niet nader gedefinieerd en daarmee breed interpreteerbaar.
 - Organisaties die niet bonafide zijn en kwaad willen kunnen deze regelgeving gemakkelijk ontwijken en zoeken naar andere wegen (bijvoorbeeld via cryptocurrency).

- 2. Het voorstel is buiten proportioneel**
 - De grote groep bonafide organisaties (ruim 220 stichtingen en verenigingen) lijdt dan onder vermoedelijk slechts enkele organisaties waar de problemen waarin u wenst te voorzien aan de orde zijn. Daarmee is deze maatregel disproportioneel voor onze organisatie (en voor de hele sector) en zien wij als typisch voorbeeld van 'schieten met een kanon op een mug'.
 - Doeltreffend beleid betekent dat de categorie van organisaties die de minister op het oog heeft nauwkeurig omschreven moeten worden. Pas dan kunnen doeltreffende maatregelen genomen worden die alleen voor die organisaties gelden.
 - De minister zadelt de hele sector op met een onmogelijk uitvoerbaar en handhaafbaar wetsvoorstel met alle negatieve effecten van dien.

- 3. Er is al afdoende wet- en regelgeving, deze moet alleen gehandhaafd te worden.**
 - Donateurs kunnen bij ons helemaal geen invloed 'kopen' of 'afdwingen' met hun donaties. Wij zijn een ANBI met bijbehorende 'checks and balances' die de onafhankelijke positie van bestuurders waarborgt en regelt dat donateurs geen zeggenschap hebben.
 - Onze organisatie kent zelfs een tweeledig toezicht in de vorm van een Raad van Toezicht en een Ledenraad die beiden over bepaalde bevoegdheden beschikken.
 - Wij zijn een CBF-Erkende organisatie en staan vrijwillig onder toezicht. Met de Erkenning laten we zien dat wij als organisatie zelf al verregaande maatregelen hebben genomen o.a. om transparantie te vergroten en onwenselijke invloed tegen te gaan.

- 4. Het voorstel druist in tegen het belang dat de overheid toekent aan goede doelen**
 - Het conceptwetsvoorstel vloeit voort uit een ambitie van het regeerakkoord. In datzelfde regeerakkoord staat ook dat 'de vele positieve krachten in onze samenleving van burgers, verenigingen en geloofsgenootschappen' ruimte verdienen.

- Hiermee laat deze coalitie zien gevoelig te zijn voor de oproep van de sector (manifest Filantropie) om filantropie waaronder goede doelen te erkennen als een belangrijk fundament voor maatschappelijke binding en actief burgerschap.
- Het belang dat het kabinet toekent aan de sector blijkt ook uit het faciliterende en stimulerende overheidsbeleid, zoals bijvoorbeeld het handhaven van de giftenaftrek en de Geefwet. Dit is een onmisbare pijler voor de steun van onze donateurs.
- Het conceptwetsvoorstel is derhalve volkomen in tegenspraak met wat in het regeerakkoord staat en met ander overheidsbeleid dat een goede werking van goede doelen juist wil bevorderen.

Met vriendelijke groet,
Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren

J.F. Admiraal
Directeur/Bestuurder

CC Vaste Kamercommissie J&V